

Usnesení Nejvyššího soudu ČSR ze dne 02.10.1972, sp. zn. 6 Co 142/72, ECLI:CZ:NS:1972:6.CO.142.1972.1

Číslo: 44/1973

Právní věta: Pobíral-li pracovník při zaměstnání plný nebo poměrný starobní důchod (§ 15 odst. 4 zákona č. 101/1964 Sb.), nenáleží mu za tuto dobu zvýšení nároku na plný starobní důchod (§ 16 citovaného zákona) ani zvýšení nároku na poměrný starobní důchod (§ 17 téhož zákona).

Soud: Nejvyšší soud České soc. rep.

Datum rozhodnutí: 02.10.1972

Spisová značka: 6 Co 142/72

Číslo rozhodnutí: 44

Číslo sešitu: 5

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Důchod, Sociální zabezpečení

Předpisy: 101/1964 Sb. § 15

§ 115 2/1971 Sb. § 7

§ 16

§ 17

§ 58

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 44/1973 sb. rozh.

Pobíral-li pracovník při zaměstnání plný nebo poměrný starobní důchod (§ 15 odst. 4 zákona č. 101/1964 Sb.), nenáleží mu za tuto dobu zvýšení nároku na plný starobní důchod (§ 16 citovaného zákona) ani zvýšení nároku na poměrný starobní důchod (§ 17 téhož zákona).

(Usnesení Nejvyššího soudu ČSR z 2. 10. 1972, [6 Co 142/72](#))

Rozhodnutím Úřadu důchodového zabezpečení v Praze byl navrhovateli přiznán s účinností od 15. 9. 1965 poměrný starobní důchod v částce 638 Kčs měsíčně, který byl vypočten ve výši 40 % průměrného měsíčního výdělku 1481,86 Kčs stanoveného za léta 1960 až 1964 při započtení 16 roků zaměstnání, zvýšený o 3 % průměrného měsíčního výdělku za 2 roky zaměstnání po vzniku nároku na důchod. Rozhodnutím Úřadu důchodového zabezpečení z téhož dne byl navrhovateli přiznán od 1. 1. 1970 poměrný starobní důchod v částce 748 Kčs a zvláštní přídavek 45 Kčs měsíčně, přičemž byl důchod vypočten ve 40 % výši z průměrného měsíčního výdělku 1737 Kčs za léta 1965 až 1969.

K opravnému prostředku navrhovatele krajský soud v Brně rozhodnutí Úřadu důchodového zabezpečení zrušil a odpůrci uložil nahradit navrhovateli náklady řízení částkou 104 Kčs. Své usnesení odůvodnil tak, že navrhovateli nenáleží za dobu od dosažení 65. roku věku (tj. od 10. 3. 1964) do 30. 6. 1964 žádné zvýšení poměrného starobního důchodu, neboť ve smyslu ustanovení § 2 vládního nařízení č. 19/1959 Sb. nejde o dobu celého jednoho roku, naproti tomu však za dobu zaměstnání od 1. 7. 1964 do 31. 12. 1969 náleží zvýšení se zřetelem na ustanovení § 115 odst. 1 písm. b) a § 17 odst. 1 zákona č. 101/1964 Sb. o 2 % za každý rok zaměstnání. Od účinnosti vyhlášky č. 73/1969 Sb. (tj. od 1. 7. 1969) náleží navrhovateli poměrný starobní důchod zvýšený o 10 % z výdělku za léta 1960 až 1964 v plné výši.

Úřad důchodového zabezpečení ve svém odvolání namítl, že vzhledem k vyplacení poměrného starobního důchodu navrhovateli v době trvání jeho zaměstnání od 15. 9. 1965 do 31. 12. 1969 se důchod nemohl zvyšovat. Proto přiznal navrhovateli zvýšení jeho důchodu o 1 % průměrného měsíčního výdělku za dobu dalšího jeho zaměstnání po 65. roce věku do 30. 6. 1964, když mu zhodnotil i zbytky dnů zaměstnání přede dnem 10. 3. 1964.

Nejvyšší soud ČSR změnil usnesení soudu prvního stupně tak, že rozhodnutí Úřadu důchodového zabezpečení potvrdil.

Z odůvodnění:

Podle ustanovení § 15 odst. 4 zákona č. 101/1964 Sb. /1/ se po dobu dalšího zaměstnání starobní důchod neposkytuje, pokud vláda nestanoví výjimky (§ 58 citovaného zákona). Navrhovateli byl vyplácen po dobu trvání jeho zaměstnání od 15. 9. 1965 do 31. 12. 1969 poměrný starobní důchod na základě ustanovení vládní vyhlášky č. 28/1965 Sb., vládní vyhlášky č. 60/1966 Sb. a vládního nařízení č. 73/1969 Sb., které v časové návaznosti upravovaly (k provedení ustanovení § 58 zákona č. 101/1964 Sb.) výjimečné poskytování důchodu některým pracujícím důchodcům. Podle shodných znění ustanovení těchto právních předpisů (§ 6 odst. 1 vládní vyhlášky č. 28/1965 Sb., § 7 odst. 1 vládní vyhlášky č. 60/1966 Sb. a § 7 odst. 1 vládního nařízení č. 73/1969 Sb.) 2) se starobní důchod nezvyšuje za dobu zaměstnání, po kterou byl poskytován. Při rozhodování o nárocích pracujících důchodců nelze rozlišovat mezi starobním důchodem plným a starobním důchodem poměrným, protože pro takové rozlišování není v zákoně opory.

Ustanovení § 17 odst. 1 zákona č. 101/1964 Sb., podle něhož pracovníku, který je zaměstnán po vzniku nároku na poměrný starobní důchod a nepobírá invalidní důchod, se nárok na poměrný starobní důchod zvyšuje za další roky zaměstnání, se nedotýká otázky zvyšování poměrného starobního důchodu za dobu, po kterou pracovník poměrný starobní důchod pobíral. Podle tohoto ustanovení se poměrný starobní důchod nezvyšuje za dobu zaměstnání po vzniku nároku na tento důchod, pobírá-li pracovník invalidní důchod; shodné ustanovení pro případ pobírání invalidního důchodu je obsaženo i v ustanovení § 16 zákona č. 101/1964 Sb. upravujícím zvyšování nároku na plný starobní důchod. Obě tato ustanovení nestanoví nic jiného, než že ke zvýšení plného nebo poměrného starobního důchodu za dobu zaměstnání po vzniku nároku nedojde, pobíral-li pracovník v této době plný invalidní důchod. Otázka vlivu pobírání plného nebo poměrného starobního důchodu na zvyšování těchto důchodů je pak upravena ve shora citovaných předpisech, vydaných podle zmocnění obsaženého v ustanovení § 58 zákona č. 101/1964 Sb. a upravujících možnost pobírání plného a poměrného starobního důchodu při dalším zaměstnání po vzniku nároku na tyto důchody. Z uvedeného vyplývá, že navrhovatel nemá nárok na zvýšení svého poměrného starobního důchodu za dobu od 15. 9. 1965 do 31. 12. 1969, kdy při zaměstnání pobíral tento důchod.

1) Úplné znění zákona se změnami a doplňky bylo vyhlášeno pod č. 5/1972 Sb.

2) srov. nyní § 7 odst. 1 nařízení vlády ČSSR č. 2/1971 Sb.